

Forslag
til
lov om ændring af udlændingeloven, lov om voksenansvar for anbragte børn og
unge og lov om socialtilsyn
(Ro og orden på indkvarteringssteder for uledsagede mindreårige udlændinge
m.v.)

§ 3

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 70 af 18. januar 2017, foretages
følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Socialtilsynet udfører på vegne af Udlændingestyrelsen og på grundlag
af en aftale med Udlændingestyrelsen fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf.
udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede min-
dreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarte-
ringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige ud-
lændinge.«

2. I § 23 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Når socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med
indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er ind-
kvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afde-
linger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uled-
sagede mindreårige udlændinge, dækkes omkostningerne hertil af Udlændinge-
styrelsen på grundlag af den aftale, der er indgået i henhold til § 3, stk. 3.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

Til § 3

Til nr. 1

Det følger af § 4, stk. 1, nr. 2, jf. § 2, i lov om socialtilsyn, at en kommune i hver
region i sin funktion som socialtilsyn godkender og fører tilsyn med bl.a. døgntil-

24. april 2017

Humanitært ophold
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Freia Kirkeskov-Hansen

Tel. 61 98 34 43
Mail fkh@uibm.dk

Sags nr. 2016 - 12986
Akt-id 226027

bud efter serviceloven, herunder med anbringelsessteder for børn og unge efter reglerne i lov om socialtilsyn.

Det gælder særligt i forhold til anbringelsessteder for børn og unge, at socialtilsynet som led i sit driftsorienterede tilsyn fører tilsyn med anbringelsesstedernes anvendelse af reglerne i lov om voksenansvar for børn og unge, jf. § 22 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Udlændingestyrelsen har ansvaret for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, for uledsagede mindreårige udlændinge, som er under styrelsens forsørgelse.

De uledsagede mindreårige udlændinge bliver som udgangspunkt indkvarteret på et børnecenter med højere personalenormering samt døgnbemanding.

De 17-årige uledsagede udlændinge bliver imidlertid som udgangspunkt indkvarteret på særlige afsnit eller afdelinger på almindelige opholdscentre.

Endelig er der mulighed for, at uledsagede mindreårige udlændinge kan indkvarteres privat, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. udlændingelovens § 42 l.

Udlændingestyrelsen forestår den overordnede planlægning vedrørende etablering og drift af asylcentre i Danmark. Den daglige drift af asylcentre varetages af indkvarteringsoperatørerne. Udlændingestyrelsen indgår årligt kontrakter med indkvarteringsoperatørerne, hvoraf det fremgår, hvilke opgaver operatørerne skal løse. Kontraktforholdet er baseret på en såkaldt bestiller-udfører-model, hvor styrelsen bestiller operatøren til at udføre den opgave, som styrelsen har ansvaret for.

Udlændingestyrelsen fører som følge heraf tilsyn med, om opgaven løses i overensstemmelse med kontrakterne. Udlændingestyrelsens tilsyn består af faglige tilsyn med fokus på levering af konkrete ydelser, økonomiske tilsyn, informations-sikkerhedstilsyn, inventartilsyn og bygningsmæssige tilsyn.

For at sikre, at udførelsen af tilsynsopgaven i forhold til indkvarteringssteder, hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, varetages af instanser, der besidder en særlig sagkundskab på området, foreslås det at indsætte et nyt § 3, stk. 3, i socialtilsynsloven, hvorefter socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen og efter aftale med Udlændingestyrelsen udfører det faglige tilsyn med indkvarteringssteder, jf. § 42 a, stk. 5, i udlændingeloven, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Socialtilsynets tilsynsopgave vil efter den foreslåede bestemmelse også omfatte eventuelle indkvarteringssteder uden for det ordinære indkvarteringsystem, der er tilvejebragt af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Det kan f.eks. være den sociale institution Ask4Us.

Det foreslås, at omfanget og indholdet af tilsynsopgaven skal fremgå af den konkrete aftale mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen.

Det fremgår af forslaget, at det ikke er Udlændingestyrelsens samlede tilsyn med indkvarteringsstederne men alene det faglige tilsyn, der kan udføres af socialtilsynet. Det faglige tilsyn omfatter tilsyn med, at beboerne på børnecentre og 17-årige uledsagede udlændinge, som er indkvarteret på særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, samt beboere på indkvarteringssteder uden for det ordinære indkvarteringssystem, der er tilvejebragt af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, og hvor der alene opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge, modtager den helhedsorienterede indsats og de ydelser, som operatørerne ifølge operatørkontrakterne med Udlændingestyrelsen er forpligtede til at levere på en fagligt kvalificeret måde.

For så vidt angår de uledsagede mindreårige udlændinge, der er privat indkvarterede, vil disse være tilknyttet et børnecenter eller et indkvarteringssted med særlige afsnit eller afdelinger, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge. Operatøren for det pågældende børnecenter mv. skal således i relation til de privatindkvarterede uledsagede mindreårige, der er tilknyttet centeret mv., bl.a. varetage forvaltningsmæssige og koordinerende opgaver vedr. økonomi, skolegang og sundhedsforhold mv., som følger af operatørkontrakten, samt vurdere, om den private indkvartering fortsat tjener barnets tarv.

Det forudsættes, at socialtilsynets opgave med at føre tilsyn med de forhold, som vedrører privat indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge, vil være et tilsyn med, om den indkvarteringsoperatør, som har barnet tilknyttet, lever op til de forpligtelser, der fremgår af operatørkontrakten. Tilsynet med privat indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge vil således ske som led i tilsynet med det børnecenter eller det særlige afsnit eller afdeling for uledsagede mindreårige udlændinge, som de pågældende er tilknyttet.

Det forudsættes endvidere, at det faglige tilsyn vil omfatte tilsyn med indkvarteringsstedernes brug af magtanvendelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 14, og de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens §§ 62 f-62 i. Det vil bl.a. skulle vurderes, om indkvarteringsstederne inden for de rammer, der er givet for indkvarteringsstedernes virke, har en pædagogisk indsats, der forebygger magtanvendelser, så magtanvendelse så vidt mulig undgås. Som led i tilsynet med magtanvendelse vil der endvidere skulle ses på, om indkvarteringsstederne dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen.

Når socialtilsynet udfører tilsynsopgaven med børnecentrene, vil det således ikke være socialtilsynslovens regler, der finder anvendelse. Tilsynet vil indgå i Udlændingestyrelsens samlede tilsynsvirksomhed. Det vil være Udlændingestyrelsen, der afholder omkostningerne forbundet med udførelsen af tilsynet. Det vil ligele-

des være Udlændingestyrelsen, der træffer alle myndighedsbeslutninger i forhold til eventuelle videre foranstaltninger, der sættes i værk på baggrund af tilsynet.

Det følger således af forslaget, at socialtilsynet udfører sin tilsynsopgave på vegne af Udlændingestyrelsen. Ansvar for det faglige tilsyn fortsat vil henhøre under Udlændingestyrelsen.

Det, at socialtilsynet foreslås at udføre fagligt tilsyn, betyder, at der ikke er tale om delegation af myndighedsopgaven, men at der alene er tale om, at den faktiske udførelse af tilsynsopgaven overlades. Det vil således være Udlændingestyrelsen, der efter forslaget vil skulle træffe beslutning om, hvilke tiltag der bør iværksættes på grundlag af det faglige tilsyn. Der er således ikke tale om delegation af myndighedsopgaven, men alene at den faktiske udførelse af tilsynsopgaven overlades.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at socialtilsynet – på grundlag af aftalen – har pligt til at udføre tilsynet på vegne af styrelsen.

Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse vælge at indgå aftale med ét socialtilsyn, der udfører tilsynet med alle de pågældende indkvarteringssteder, eller med flere socialtilsyn f.eks. de socialtilsyn, der i forvejen fører driftsorienteret tilsyn med de døgntilbud mv. efter serviceloven, der er beliggende i de kommuner, hvor indkvarteringsstederne er beliggende.

Dette vil indebære, at socialtilsynet gennemfører den konkrete tilsynsopgave ifølge aftalen mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen og på baggrund heraf afgiver en udtalelse til Udlændingestyrelsen om resultatet af tilsynet og om de tiltag, der efter socialtilsynets opfattelse vil være behov for at iværksætte.

Der forudsættes, at det i aftalen mellem socialtilsynet og Udlændingestyrelsen desuden kan indgå, i hvilket omfang socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal inddrage oplysninger fra modtagne indberetninger om magtanvendelse og oplysninger fra personalet og indkvarterede uledsagede mindreårige udlændinge på indkvarteringsstedet.

Det forudsættes endvidere, at det vil kunne indgå i aftalen, i hvilket omfang socialtilsynet, hvis forholdene på det enkelte indkvarteringssted tilsiger det, skal beslutte at gennemføre tilsyn med større hyppighed og intensitet. Det kan f.eks. være relevant, hvis et indkvarteringssted har uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller gentagne gange indberetter ikke-tilladt magtanvendelse som tilladt magtanvendelse.

Det vil fortsat være Udlændingestyrelsen, der fører økonomisk tilsyn, bygningstilsyn, inventartilsyn og informationsikkerhedstilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende § 23 i lov om socialtilsyn, at socialtilsynets opgaver med at godkende og føre tilsyn med døgntilbud mv. finansieres dels af kommunerne efter objektive kriterier dels ved fastsættelse og opkrævning af omkostningsbaserede takster.

Når socialtilsynene udfører andre opgaver end godkendelse og tilsyn efter socialtilsynsloven, fremgår det af den gældende § 23, stk. 4, i lov om socialtilsyn, at den kommune, det regionsråd eller det tilbud, som socialtilsynet udfører opgaven for, afholder omkostningerne til udførelsen af opgaven på grundlag af den konkrete aftale.

På samme måde foreslås det i et nyt § 23, stk. 5, at omkostningerne til socialtilsynets udførelse af tilsyn med indkvarteringssteder hvor der er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, dækkes af Udlændingestyrelsen på grundlag af den indgåede aftale, jf. den foreslåede § 3, stk. 3, i lov om socialtilsyn.

Det foreslås således, at Udlændingestyrelsen afholder de samlede omkostninger til socialtilsynets udførelse af tilsynet under hensyn til aftalens beskrivelse af opgaven. Dette skal fremgå af den konkrete aftale.